

W czasach ostatnich Jagiellonów

Notatka z lekcji

1. Ostatni Jagiellonowie na tronie polski.
2. Wojna z zakonem krzyżackim 1519–1521.
3. Hołd pruski i jego postanowienia.
4. Polityka wschodnia ostatnich Jagiellonów.

Przyczyny i skutki hołdu pruskiego (ćwiczenie)

Zapisz właściwe wyrażenia w odpowiednich kolumnach.
Jedno z nich jest niepotrzebne.

- podpisanie w 1521 roku czteroletniego rozejmu między Polską a Krzyżakami,
- zeświecczenie państwa krzyżackiego,
- przekształcenie państwa krzyżackiego w Prusy Książęce,
- podział Inflant między Polskę i Szwecję,
- przyjęcie przez Albrechta Hohenzollerna wyznania luterańskiego,
- objęcie zwierzchnictwa nad Prusami Książęcymi przez polskiego króla,
- brak zgody papieża na zmianę wyznania Albrechta Hohenzollerna

ZAPAMIĘTAJ

- Ważnym celem polskiej polityki zagranicznej za panowania Zygmunta I Starego i jego syna Zygmunta II Augusta było zdobycie panowania nad Bałtykiem.
- W 1525 roku Albrecht Hohenzollern złożył hołd Zygmuntovi I Staremu. Zakon został rozwiązany, a w jego miejsce powstały lenne Prusy Książęce.
- Zakon inflancki został rozwiązany za panowania Zygmunta Augusta. Sekularyzacja i podział zakonu doprowadziły do wojen o Inflanty pomiędzy Danią, Polską, Rosją i Szwecją. Wojna zakończyła się podziałem Inflant w 1570 roku.

Zygmunt I Stary

1. Zwiększył dochody skarbu i dobrał sobie mądrych doradców spośród senatorów.
2. Po wojnie polsko-krzyżackiej (1519–1521) przyjął hołd pruski (1525) – Prusy Książęce stały się lennem Polski.
3. Przyłączył do Polski Mazowsze (1529).
4. Zawarł pokój z sułtanem Imperium Osmańskiego (1533).

Zygmunt II August

1. Mimo sprzeciwu szlachty koronował swoją żonę Barbarę Radziwiłłównę na królową Polski.
2. Podpisał układ o wcieleniu Inflant do Polski i Litwy (1561).
3. Wziął udział w pierwszej wojnie północnej, w której walczyły też Dania, Szwecja i Moskwa (1563–1570). Wojna zakończyła się podziałem Inflant między jej uczestników.
4. Zmarł bezpotomnie w 1572 r., co oznaczało wygaśnięcie dynastii Jagiellonów.

ZADANIA

- podaj datę hołdu pruskiego (1525 r.), określ wiek, w którym doszło do tego wydarzenia,
- wymień ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta,
- wskaż na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty,
- wskaż na obrazie Jana Matejki *Hołd pruski* postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna,
- opisz zależność Prus Książęcych od Polski,
- wyjaśnij przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty